

СТАНОВИЩЕ

по искането на Главния прокурор на РБ за задължително тълкуване на разпоредбата на чл. 84 т. 16 от Конституцията на РБ

от Висшия съдебен съвет на РБ

по к.д. № 15/ 2016 г.

Искането на Главния прокурор на РБ е Конституционният съд да даде задължително тълкуване на разпоредбата на чл. 84 т. 16 изречение второ от Конституцията, като отговори на следния въпрос: какъв е обхватът на израза „други доклади на главния прокурор за дейността на прокуратурата по прилагането на закона, противодействието на престъпността и реализирането на наказателната политика“ и включва ли се в него доклад по конкретно наказателно производство?

Изразът „други доклади на главния прокурор за дейността на прокуратурата по прилагането на закона, противодействието на престъпността и реализирането на наказателната политика“ съдържателно включва в себе си три теми, които могат да бъдат предмет на докладите, които главният прокурор може да предоставя на Народното събрание по искане на народните представители или по своя инициатива:

- за дейността на прокуратурата по прилагането на закона;
- за дейността на прокуратурата по противодействието на престъпността ;
- за дейността на прокуратурата по реализирането на наказателната политика.

Разпоредбата на чл. 84 т. 16 изречение второ от Конституцията е нова, приета с последния закон за изменение и допълнение на КРБ. С нейното съдържание се допълват задълженията на органите на съдебната власт за отчет на дейността им пред законодателния орган, установени от същата разпоредба и в корелация със съответните разпоредби на ЗСВ – чл. 114 ал. 2, 122 ал. 2 и чл. 138а от ЗСВ. Задълженията на главния прокурор и на председателите на ВКС и ВАС са за изготвяне на годишни доклади за прилагането на закона и за дейността на съдилищата, прокуратурата и разследващите органи. От текстовете на Конституцията и на ЗСВ и от наложените до момента на приетото допълнение на чл. 84 т. 16 обхват и структура на годишните доклади на прокуратурата и взаимоотношенията между прокуратурата и народните представители по повод съдържанието на тези доклади може да се направи извод, че разглежданите въпроси в тях не включват докладване на конкретни наказателни производства по начин, който да надхвърля правомощията на главния прокурор, свързани с

работата на прокуратурата по конкретно досъдебно производство и да застрашава необходимостта от опазването на тайната на разследването.

Разширяването на задължението на главния прокурор с възможността за предоставяне и на „други“ доклади следва да се тълкува изцяло в контекста на досегашната практика, както и на всички конституционни и законови разпоредби, отграничаващи ясно и в пълнота правомощията и компетентността на отделните държавни органи в областта на наказателната политика и противодействието на престъпността. Доколкото и до момента годишните доклади на прокуратурата съдържат отчети и анализи по темите „прилагане на закона“, „реализиране на наказателната политика“ и „противодействие на престъпността“, не следва да се приема, че с новото изречение на чл. 84 т. 16 се въвежда нов обхват и възможност за търсене на информация, пренебрегваща законовите забрани за излагането ѝ. Това най-вече се отнася до конкретни дела, изнасянето на информация по които би попречила на разследването или би застрашила някои от участниците в тях. От тази гледна точка няма основание да се счита, че нововъведеното задължение променя по някакъв начин смисъла, който до момента е влаган в отчетите и анализите по трите зададени теми, а само разширява съдържанието, като допуска предоставянето на данни и анализи по дадено направление, за определен период, по видове дела или дейности на прокуратурата и други подобни въпроси, попадащи в обобщените три теми на докладите.

Отговорът на въпроса, поставен в искането на Главния прокурор трябва да е съобразен с факта, че докладите по конкретни наказателни производства не могат да бъдат изключени от обхвата на нормата като цяло, доколкото естествено се вписват в необходимостта от пълнота на информацията и изградените на нейна база аналитични доклади, респ. обобщения, които биха били изгответи в приложение на разпоредбата на чл. 84 т.16 от КРБ. Но не трябва да се очаква от главния прокурор доклад за конкретно неприключило досъдебно производство, който би нарушил съществени законови правила /НПК, ЗСРС и др./, създадени с цел охраняване тайната на разследването, осигуряване сигурността и неприосновеността на участниците в него, а като краен резултат – успешно разкриване на конкретна престъпна дейност.

В заключение становището на ВСС по поставения в искането за тълкуване въпрос е, че обхватът на израза „други доклади на главния прокурор за дейността на прокуратурата по прилагането на закона, противодействието на престъпността и реализирането на наказателната политика“ не включва доклад по неприключило досъдебно производство, който би нарушил законовите правила за водене на наказателния процес и с това би попречил на успешното приключване на разследването.

